

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvár, Belkőzp-utca 33. szám.

HIRDETESI DIJAK

Egy centiméternyi tér 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvevényben részesülnek. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Nyilvántartási cikkek

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

SZERKESZTŐI IRODA:

Babitsgáza 21. szám. (Postapénzt) hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzandók.

AZ „ELLENZÉK” ELŐFIZETÉSI DIJA:

Videkre postán, vagy helyben házhoz hordva
Egy évre 16 frt. Negyedévre 4 frt.
Hátré 8 frt. Egy hónap helyben 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 5 kr.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepeket követő napokon.

Kéziratok nem adnak vissza.

Az „Ellenzék” perselye.

(1886. április óta.)

Az erdélyi Kulturregletnek:

Heszl János ur vasuti hivatalnok Győrsől alapító tagjaj díja 20 frt — kr.

Összeg: 20 frt — kr.

Dez adva az eddigi kimutaltat. 4260 frt 59 kr.

Együtt: 4280 frt 59 kr.

Falsch mandatum.

Nevezetes dolog történt Somogyegyhében. A központi választmány egyhangúlag kimondta, hogy a kaposvári kerületben Kórmendy Sándor független jelöltnek huszonnyolc többsége van a jegyzőkönyvek szerint s kéri a helyi bizottságtól az elnök ellen a fegyelmi vizsgálat haladéktalan elrendelését.

Érdekes ügy. A kaposvári kerületben gróf Szechenyi miniszter kapott mandatumot. Most kisl, hogy csak mandatumot kapott, de többséget nem. Tehát ha az ember miniszter, mandatumhoz juthat többség nélkül is.

Valjon miért nem aprobálták a Kórmendy többséget a választás befeljevel? Erre ezt adják feleletül: a választás két helyen történt. A szavazóbizottság összeadta a votumokat a jegyzőkönyvekből, és úgy találta, hogy Kórmendynek van többsége. Az a választási elnök — s tudjuk, hogy a választási elnökök voltak országosra a kormánypart főkorteszei — nem nyugodhatott abban meg, hogy a kisebbségben legyen, felhívta a szemüvegét, számlálni kezdte a maga szakállára a votumokat és úgy találta (?) hogy gr. Szechenyinek van többsége. Így találván, így enunziált és mandatumot adott a miniszternek.

Már most a központi választmány határozat vizsgálat után kimutatta hivatalosan, hogy a választási elnök tévedett (!) mert Kórmendynek van huszonnyolc többsége. E szerint a miniszter mandatum nem gillt. E szerint gr. Szechenyi hamis pénzt fogadott el, s ha benyújtja mandatumát, hamis pénzt hoz hazalomba.

Valjon benyújtja? Ha elfogadta, miért ne nyujtaná be? Csakhogy az elfogadást lehet védelmezni azzal, hogy Szechenyi gróf nem tudta mit adnak át neki. Ilyen apró tévedésektől olykor a miniszter sem ment, kivált ha gr. Szechenyinek hívják, a kinek vannak szentimentális hangulatai és kézcsofolási

kedvtelése. De a benyújtás, a benyújtás! Ez a bökkenő. Ime a mandatum; győztem 28 szavazat kisebbséggel. Az igazoló bizottság sok mindent tehet. Hanem a mathezis forumait és igazságait talán csak még sem változtathatja meg. Plus 28 ez annyi mint többség. Minus 28 ez annyi mint kisebbség. Már pedig gr. Szechenyinek minus huszonnyolc-za van. Vagyis kisebbsége. Am a kisebbségnek nem szokott mandatumra lenni. Gr. Szechenyinek azonban mandatum van. Mit csinál mandatumával? Helyet foglal a házban? Szavaz? Fölveszi a napidíjakat és a lakáspénzt?

Milyen kellemes lesz majd, ha kéri: kit képvisel az ur? — En a kaposvári kerület kisebbségét képviselem. — Hát a többséget ki képviseli?

Ennek a gr. Szechenyinek mégis van egy kis malheurje. Mikor az Apponyi párthoz tartozott, senki sem gondolt vele. Nulla volt. Hogy aztán átment a kormánypartba, miniszter lett. Hitte-e valaki, hogy odavál ember? Már mint a kormánypartba? Igen is, hittük. De hitte-e valaki, hogy miniszternek való? Miért ne? Ki nem emlékezik a Caligula császár konzuljára! Szechenyi gróf legalább ember, a ki tud kezét csókolni, nadrágot és kabátot visel, melabúsan ül a fanteulben s olykor mosolyog. De az a bizonyos consul sem kabátot, sem nadrágot nem viselt, melabúsan sem tudott ülni egy karosszékből, sem mosolyogni nem tudott, hanem nyertit, rugdosott, kapált a lábaival és csinálta a lónak egyéb mozdulatait. Mégis consul volt.

Egyik malheur a másikát követi. Mi is volt az első? Egyszeren az, hogy megtették miniszternek. Mert ekkor sült ki, hogy ő az ellenzéken nulla volt. A második malheurje a mandatum.

Fogalma sincs, hogy mit cselekedjék azzal a mandatummal. Benyujtsa, ne nyujtsa? Ha benyújtja, baj, mert elvehetik és el is veszik tőle; ha nem nyujtja, baj; mert kikaczagják pünköszt királyáért. Legjobb, ha meg számlálja kis lábujja gombjait s ezekben kérdezi meg a sorsot. Benyujtani nem nyujtani; benyujtani nem nyujtani; benyujtani nem nyujtani... Csak jól vigyázzon, ne hogy a fejét is a gonbok közé számítsa, mert akkor bizonyosan — benyujtja.

Politikai hírek.

A dohányjövődék a pénzügyminiszterium a napokban szaktanácskozást hívott egybe, mely az ebből származó jövedelem szaporítására célzó javaslatokat tárgyalta.

A szaktanácskozás legnagyobb részben elfogadta a tett javaslatokat, melyek a nagyon elterjedt csempészet megakadályozására vonatkoznak s a dohánytermelés és fogyasztás ellenőrzésére és pénzügyi közegeten kívül az állami és helyi közigazgatás egyéb fenyezőinek igénybevétele alapulnak. Ezen rendszabályok keresztülteléből 3 millió jövedelmi többletet várnak. Az Egyetértés legutóbbi azon hírt hozta, hogy a kormány a dohánygyedárúság bérbeadását tervezi és azon bankesport, mely a magyar államal eddig összeköttetésben állott, már ajánlatot is tett e tekintetben. A Pester Lloyd ezzel szemben kijelenti, hogy e hír minden alapot nélkülöz; mert a kormány nem tervezi a dohánygyedárúság bérbeadását s az említett bankesportnak sem jutott eszébe erre nézve ajánlatot tenni. A pénzügyminiszterium kebelében létezik ugyan egy bérbeadási terv, de az állami üzemből levő eszművekre vonatkozik, mi által a miniszterium a budget tetemes javulását reméli s egyuttal az ipart is előmozdítani hiszi.

Magyar papírláradék. A hitelbank csoportjában opozitór gyakorlat 6 és fél millió forintnyi 5 százalékos papírláradékra, mi által teljesen átvettett azon összeg, mely a deficit és katonai hitelek fedezésére kibocsátandó volt. A pénzügyminiszter ez által az év folyó szükségletére beszerzett a teljes fedezetet és a mag fog egyelőre újabb láradék cizimleteket kibocsátani. A pénzügyi készletek szaporítására nyert hitelt ennél fogva e k ősszel fogja igénybe venni.

Pártok egyesülése Horvátországban. A „P. L.” zgrabi jelentése szerint ott pártfúzió jött létre. A független nemzeti párt (Strossmayer pártja) és a centrum, Draskovich gróf vezetése alatt egy párttá olvadt össze „méréselt ellenzék” címmel. A fúzió kikerült párt feladatát tűzi ki a háromgy királyság törvényes érdeke és alkotmányos uton biztosított jogainak megvédését és sorbitatlan fenntartását.

Francia államcsíny. A „Patrie Nationale”, mely Brissot, a volt miniszterelnök befolyása alatt áll, sensációs leplezéseket közöl a Boulanger-Loekroy-Clemenceau által tervezett államcsínyről. E szerint még az előbbi parlament bukása előtt a parlament fel lett volna oszlatandó, Boulanger kikiáltották volna diktátornak, a ki megigazította volna a háborút Németországban. Az egész országra kibírdették volna az ostromállapotot. A tervet Macan képviselő árulta el Grevynek, ki Rouvier hitva meg a cabinet megalakítására, de kikötötte, hogy abban Boulanger nem foglalhat helyet. — Az államcsíny megakadályozására természetesen nyomban megtették minden intézkedést.

Pártélet.

Ki a képviselő? Annak idején nagy feltűnést keltett a kaposvári választás. E helyen ugyanis Gr. Szechenyi Pál kereskedelmi miniszternek adatott át a mandatum, holott már akkor konstátálták, hogy 20 Kórmendy féle szavazat tévedésből iratott a miniszter javára. A mint utóbb kitudott ez a tévedés tényleg megtörtént, s nem annyira a miniszter a képviselője Kaposvárnak, mint inkább Kórmendy Sándor lelkész, s pártunk jeles tagja. Erre nézve érdekes adat a következő távirat:

„Kaposvár, jun. 28. Somogy megye központi választmányja hivatalosan megvizsgálva a kaposvári választókerület szavazási jegyzékeit, konstátálta, hogy Szechenyi miniszter ellenében Kórmendy Sándor kétségtelen többsége 28 szavazat. A helyi miniszterhez jelenítés tételt, fegyelmi vizsgálat megindítása sürgettetett. Matolcsy József, pártelnök.”

Antiszemitaik oszlása. Az antiszemitaik az ősszel megijülő országgyűlésen nem szándékoznak külön pártot alakítani, hanem egyenkint csatlakozni fognak a különböző pártokhoz. Erre engedett következtetni már Vadnay Andor ama beszéde is, melyet Tapolczán intézett választóihoz. Ebben a beszédben antiszemitizmusról már szó se volt. A marcali kerület képviselője, Svástics Gyula is kijelentette, hogy nem tartozik az antiszemita pártokhoz, hanem a mérsékelt ellenzéknek lesz tagja. Veres József, az orosházi képviselő, a függetlenségi pártba fog csatlakozni.

Azóbecsei kerületben július 6-án lesz a pótválasztás. Kisbáry Kiss Ferenc függetlenségi s Popovics kormányparti között. Vasárnap kisbáry Kiss Ferenc függetlenségi s negyvennyolcasparti jelölt lent volt a kerületben Csávolszky Lajos, Lukács Gyula képviselők társaságában. Temerinben s Bács-Földváron tartottak lelkesítő beszédeket a választókhoz.

Pályaválasztás.

Kolozsvár, jun. 30.

Ismét kikerült tehát e hó végén az iskolából néhány száz „érett” fiatal ember, s ismét elkövetkezett annak az ideje, hogy ezt a cikket megírjuk. Mióta az értelmiség fele része világos tudatában van annak, hogy az „uri” pályák néven elnevezett carrierenek igen gyakori esetben még a mindenható protekció sem viszi előbbre az uri kényelemben felnövekedett fiatal embert, a pályaválasztás gondja ott legegyszerűsödött, ködölt gyanánt minden család fölött. Mert azzal az értelmiséggel legalább régen tisztában van, hogy az „uri”

pályán nincs vagyonsodás, nincs előhaldás és nincs kényelmes existencia.

S ez az ok, melyért a sajtó minden iskolai év végén komoly figyelemztetést küld szét a szülőkhez és inti az ifjúságot, hogy nem hallgatva nagynénik, nagybácsik tanácsára, nem bízza névben és családi összeköttetésben, válasszanak józan megfontolás után olyan pályát, melyen saját erejükkel is meg fognak tudni állani az élet mindenemü körülményei között.

Magyarországon az „uri” pályák kora teljes merőben lejárt. A két magyar egyetemnek csak jogi facultásáról kikerül éventént körülbelül 5-600 jogvégzett fiatal ember, s valamennyinek hivatal kell, valamennyi azzal a kéréssel kopogtat a miniszteriumhoz, törvényszékhez, rendőrséghez és közigazgatáshoz, hogy jó hivatalt kapjon, mert nem hiába koptatta az egyetem küszöbét négy évig, s drukkolt keresztülül vizsgát és költött el legszerényebb körülmények között a négy év alatt 2-3000 forintot. E végzett fiatal emberek nagy tömegét pedig merőben képtelenség tudniuk értéke szerint megfelelő állásokra elhelyezni. Túl van tömve miniszterium, törvényszék, közigazgatás egyaránt minden zugolyban olyannyira, hogy ha a két magyar egyetem hat évenként egynem egy pályavégzett fiatal embert se bocsátana ki, a meglevő anyagot még ebben az esetben sem lehetne kellően hivatalal ellátni. Trefort közoktatásügyi miniszter mondatja ezt ezeltől 3 esztendővel, s köröztette e kijelentést mind n középiskolában — tájékozással a jözenőbb és elrettentéssel a vérmesebb reményekkel pályát választani készülő „érett” fiataloknak.

S a mi áll a jogászokra, ugyanaz áll az orvosokra és tanárjelöltekre is. A mikor egy-egy irnoki, egy-egy körorvosi, egy-egy segédtanári állomásra 50-60 pályázó jelentkezik; a mikor olyan állás miatt, melynek összes javadalma kevés az éltetésre és sok az éhenhalásra valószínűs harc foly a miniszterek előszobáiban; a mikor együgyűségnek valóban magas foka szükséges ahhoz, hogy valaki az egyetemen eltöltendő könyvtáry négy év kedvéért, neki menjen egy egész hosszú életen át tartó nyomorúságnak, s ne vegye figyelembe az intést, óvat, a formaszerű visszajátszást, melyben az ifjúságnak minden iskolai év végén bő része van. Mi feltesszük, hogy az ifjúság tud látni és tud következtetni a látottaktól. Már pedig mit lát az „uri” pályák minden változatában? Lát anyagi szükséglet, békétlenséget, lát elkeseredést és lát egy kevés füstöt, mely az agyba röpített piactolygolyó nyomában omlik a levegőbe.

És hol marad a bizonytalanságban az állami élet legkardinálisabb feltétele: a család?

AZ „ELLENZÉK” TÁRCAJA.

1887. június 30.

A tánczok.

— Némethöl: G. D. —

A köépör ünnepélyes alkalmatosságnak, nem csupán a lakmározás képeze a mulatságot, hanem igen gyakran tánczra is került a dolog. Ilyenkor aztán korlátlan vidámság uralkodik a társaságon. Egy régi dianoörbörbe kötött krónika fentartotta emlékre, hogy mint ettek, ittak és táncoltak azon a menyegzőn, a melyet Quitten Dietrich lovag, Erzsébet kisasszonnyal Kolosbergi Schürk Apitz leányával 1893-ban Kolosban ünnepelt.

A mig napjainkban a lakodalmakon szokás élnék férfiak és nők együtt, addig az a lakodalmos 500 évvel ezelőtt szigorúan elváltak külön egymástól; de mindkét részen igen számosan jelentek meg. Az aml közepén több rendkívüli nagy sajt volt ékeségül felállítva, még pedig úgy, hogy kettő tartott egy harmadikat. A lakodalmosok nagy tállakban hordták fel a sütevet, a mely jól el volt látva gyümölcsrel és borral. Erre köles következett kolosmal, az első safránnal szép sárgára volt festve, aztán zöldáposzta és borjúhús jött a meghorsolva, örepcsenye foghagymával és agymával, vaddisznóhús sem hiányoztak és a kérészt thorni borsfánl zárta be. Másnap kezeyert hoztak fel, a mely egészen hasonló volt a kőménytől meg fenyőtől, —

ehhez főzelékül kölest adtak. A kölest egy fazékban tették asztalra, a mely körül egy zsákszerű kendőt tekertek, melyent „ma a téstáneműekhez adnak. Ez volt a legkedvencebb étel és jobbara mártással élvezték, melyhez sonkszeleteket vagy heringet adtak. Magyarosan elkészített hal sem hiányzott, utánna vadpecsenye meg malacz. De ha száraz ételekről gondoskodva volt, mint az a felsoroltakból eléggé kitűnik, az italról is volt kellőképpen gondoskodva. A méhszernek és fűszeres bornak akadt a legtöbb barátja, kedvelt ital volt egy édes bor, melyet „Ipkorás”-nak hívtak, a mely a mi meleg, édes borunknak felel meg. Bernai és gardelegeni, valamint zersbti keserű sör is az italok közé tartozik. — Ivóedény gyanánt esztétel kiert kökorsók, kánták és ivószaruk szolgáltak.

Lakoma végeztével aztán a czimbalom, pásztorcip, fuvola és a trombita hangjára megkezdődött a táncz. Legkedveltebb volt a „tizenkét hónap táncza”, a mikor tapsoltak, lábaikkal dobbantottak, végül általános ujongásba törtek ki. A „szőkö-táncz” sok ügyességet kívánt meg. Fel-felugráltak benne, keresztül-kaul szökődöttek és mig ez folyt, alkalom nyílt sokat nevetni. A tánczokat a „duzzogó lánéz” zárta be, melyben a párok látszólag haragosan egymásnak bántat fordítottak — és aztán megint kibékölték.

Hogy mily mértéktelenül szoktak tánczolni akkor, kitűnik Spangenberg „Házasság tüköréből”: A XIV. században Miltitz János a naumburgi vidor püspök egyik kar-

ján Madela Sibyllával, másikon Berbisdorf nejével oly merészeket ugrott, hogy a földre rogyott s azonnal kiadá lelkét.”

A reformatio korában már nagyszámú táncz nem volt divatban, a melyek mellé rendszeren dalolni szoktak.

A legelterjedtebb volt a koszorú táncz, mely egy menyegzői táncz volt. A lányok koszoruit a fiatal emberek tánczokban figyesen elcsétek: Ebből állott e táncz.

A reformatio különben a táncz és koszorúdalkok nagy elterjedtségét igen jól hasznára tudta fordítani, a mennyiben valóságos költeményeket csúsztatott be az ily dalok szövegéül, miáltal maga a dallam is fennmaradt. A gyönyörű stronburgi dal, mely így kezdődik: „Idegen hazából érkezém ide, kettős szövegű, melyet Luther is felhasznál karácsoni énekéhez.

Egy egészen magában álló nemet képezett az akkori tánczok között az ugynevezett diestáncz, melyről szerzőnk azt írja, hogy ennek egyéb célja nem is volt, mint házasságokat közvetíteni. Emellettük Spangenberg „Házasság tükörében” (1570) még pedig ilyenformán: „Elődeink azért is tartottak nyilvános tánczokat, hogy gyermekeiket a körülállók szemügyre vehessék és hogy házasságok köthessenek.

Ezért Meissenben és más helyen évenként a felsőség rendeletéből, diestánczokat rendeztek.

Az ugynevezett halottitáncz eredetéről ezeket tudjuk.

Egy Maccaber nevű halandor jött 1424-ben Párizsba az angolokkal, kik ekkor

az egész Franciaországot elárasztották és egy temetkezési hely melletti tornyot, mely még a rómaiak idejéből származott, választott lakhelyéül. Ezen Maccaber, ki úgy nézett ki mint egy önkéntes csontváz, külseje által ugylátszik mely benyomást tett a nép képzeletére, mely őt lassanként természetfeletti tulajdonságokkal ruházta fel. Különös hírt szerzett neki egy némajáték 1240-ban, mely egy néhány hónapon át ismételtetett és a mely róla aztán Maccaber vagy halottitáncz elnevezést nyert.

Nagyszámú férfit és nőt szállított fel tánczra, a mely a templom udvarán, hol a feltaláló lakott, tartatott. Ő volt az alak, mely a halottat ábrázolta. 1824-1825-ig tartott ez iszonyu mulatság és mindinkább nőtt a tömeg, a mely abban tánczolta vagy bámeszkodva részt vett. A templomok üresen maradtak, mert mindenki a halotti tánczhoz sietett és az angolok, mint Bedford herceg sem maradtak itt atolsóknak. Ez a mulatság aztán véget ért, 1429-ben azonban ismét előkerült. Maccaber a halálnak ezen érzéktetése által csak egy régi templomban előadott mysteriumot utánozt, melyet azonban onnan kitiltottak. Így tehát még korábbi időre tehető a halotti táncz eredete, valószínűleg a XIV. század közepére, melyre okot talán az akkor dühöngő pestis adhatott. Ismeretes is ezen időből egy spanyol dal, a melynek czime ez: „Általános halotti táncz, melyben minden rangú és rendű ember részt vesz.”

A tizenötödik és tizenhatodik században a halotti táncz ismét gyakran jön elő

lakodalmakon Szilédiánban, Magyarországon, Berlinben. S bármennyire ijesztő is ezen táncz neve, azért ez mégis igen mulatságos volt. Egy kotillon vagy társasjáték-féle volt.

Egy tánczos vagy tánczosnő lön a sorshúzás által kizemelve a halott szerepére. Ez a terem közepére állt. A többiek páronként csoportosultak és vidám kurjongatás közepette megkezdődött a táncz a zene hangjaira. Egyszerre esend állt be, a terem közepén álló személy lebukott és magát holtnak tette, mialatt a párok egy ébresztő dalra gyújtottak rá. Ha a halott férfi volt valamennyi nő hozzá ment és megcsókoltá, annak pedig magát mozdulatlanul kellett viselnie. Ha nő volt a játszó, a férfiak adtak neki csókot.

(Vége kór.)

Diána fegyelme.

A „Dora” szerzőjétől.

Az „Ellenzék” számára fordította: Amica.

XIX.

(Folytatás.)

— Gyakran gondolkodtam, mondá az ifju Evadnenak, hogy mikor fogom kegyedet ismét látni. Az együtt töltött kellemes napokat nem felejtettem el. Bosszankodtam midőn kénytelen voltam a városba jönni; de most nem tudom sorsomat érte eléggé áldani. Ebből után Lord Clanronald Evadne mellett foglalt helyet; s bár vidáman csevegett vele, de Diána látta, hogy szemei a bámulat kifejezésével sokszor csüngtek rajta. Ha Evadne nem lett volna oly hazug, mesterkelt és önző, úgy Diána némi rokonszenvelt érzett volna látható boldogságán; de így nem érdekelte az.

Általános a panasz, hogy a mai fiatalság nem alapít családot. Dehát, Uram, hogyan alapítson, midőn összes jövedelme alig elégséges arra, hogy maga-magát fenntartsa. Midőn életének fele jóformán várakozásban és folytonos reménykedésben telik el. Midőn kedvező körülmények között harmincz-harminczöt éves korában jut oda, hogy családalapításról gondolkodhasson, s még akkor is azzal a rejtett gondolattal, hogy szegény leányt egyáltalában nem vesz nőül.

A hivatali pályák a túltömöttsége okozza a társadalom szellemi intelligenciájának szociálisztikus hajlamait is még ezen fölül, mert mindenik egy-egy irnoki állomáson tengő fiatal tagja éri, hogy az élet nem juttatott részére oly helyet, melyet készsége, tudása és értéke után másfélszer méltán megérdemelne. Jogos is a panasz, meg nem is. Nem főként most, midőn maga a közoktatásügyi kormány figyelmezteti az ifjúságot és figyelmezteti minden elforduló alkalommal, minden okos ember, hogy a túltömött pályákra való lépéstől óvakodjék.

Ott vannak a praktikus pályák: erdészeti, bányászati, technika, vasut stb. hol még mindig van hely, szükség van fiatal munkásokra, s nincs olyan nyomorúságos versengés, mely, fájdalom, napról-napra több esetben ad pisztolyt az elkeseredett kifaradt és elcsüggedt ember kezébe. És ott van az ipar és ott van a kereskedelem. Igyekezzék tehát hódítani itt maga számára az ifjúság, mert ma már nem az „uri” titulus, hanem a munka nyomán szerzett vitulus ad súlyt és ad értéket minden embernek kivétel nélkül. Mig odatul várakozásra, mondhatni reménytelen várakozásra van utalva az ifjúság, e felsorolt pályákra értelem és ügyesség dönt: az szerez vagyont, az teszi feleslegessé mások támogatását, mely nélkül odatul már nem is tudnak képzelni előhaladást, mi az óriási verseny miatt, egészen természetes is.

Az államnak végre is polgárokra és nem urakra van szüksége.

Fontolja meg ezeket a dolgokat jól az ez évben végzett „érett” fiatalság minden egyes tagja, mielőtt pályaválasztásra határozná magát. Ne cserélje föl a jó léte a cizfra nyomorúságért, s tanulja meg-gismerni a haladó időt, mely elsepri a várakozó embert, s fölemeli a törekvőt.

Egy generalis förmedvénye.

Doda Tráján nyug. császári tábornok” programbeszédet mondott a káranesebesi kerület választóihoz. Beszéde elejétől végig azt dokumentálta, hogy szerzője nagyfokú agylágyulásban szenved. Többek között így törmed a magyarokra: A kormány a románok veretékével épít Budapesten palotákat, többi közt egy 16 milliós parlamenti palotát és szintén a mi veretékünkkel, a kormány demoralizálja a népet, nem gondol az állam pénztárával, hanem szórja a pénzt, a románok adóit a magyarok díszességének emelésére s a magyarok javára.

A mi azonban a legszebb, bahozták a magyar nyelvet népiszkoláinkban. A románok azonban ezt a nyelvet megtanulni nem tudják. (Doda most kérdőleg fordul a körülötte álló parasztokhoz). Nemde, ti nem tudtok magyarul tanulni? (Felelet nem!) és

Lord Clanronald meglehetősen értelmesnek látszott; de a legmerészebb képzelet sem nevezhette szellemesnek és ügyesnek; de a társadalmi napi kérdéseket ősmerte, és sikerült neki hízegsével s türes beszédével a nők között szerepet játszani.

Evadne egész este egy szép gardenia ágat viselt, s midőn Lord Clanronald Diána-hoz ment búcsúzni, a leány látta, hogy gardenia virág volt a gomblyukában. Ótáta, hogy a szeretők között divat volt a virágjokat kicserélni, s az általa tett felfedezés érdekelte; Evadne nézett, s jobb indúlattal volt iránta mint eddig. Győzedelmének ezen pillanatában Evadne nagyon szép volt.

Midőn Evadne a Lord Clanronald távozása után a kis virágházban állott, Diána oda ment hozzá, s egyik kezét a vállára tette.

— Evadne, nagyon boldognak látszik mondá.

Ha egy verőfényes mosolygó tájképet a vihar sötét felhője elborít, nem okozhat az nagyobb változást, mint a milyen az Evadne arczára jött. Szentelen nevetéssel nézett fel.

— Én mindig boldog vagyok, mondá; mit értett e szavak alatt?

Az aljas és kislelkűek soha sem tudják magukat a jólétbe bele találni. Némely leányok az Evadne helyébe az élvezett boldogság után szelidebbek s szeretetreméltóbbak lettek volna. De Evadnéval nem ugy volt; őt az a kis győzedelme csak szemtelenebbé tette.

— Én nem értek egyebet, csak azt, amit mondtam, hogy boldognak látszik, válaszolá Diána.

— Ez a megjegyzés nagyon szokatlan dolog magától, mondá Evadne. Ugy látszik, hogy figyelemmel kísért. Talán azt gondolta, hogy Lord Clanronald magát fogja bámulni?

a magyar mégis kényszerít minket, tehát tanulj azt, mit nem vagy képes!

A magyarok el akarják venni iskoláinkat s el akarják venni a román nyelvet, azt az időt akarják előidézni, a melyben nem lesz szabad anyanyelvünkön szólni s ezt nevezik törvénynek! Jó-e tehát az a törvény, a mely erőszakkal kényszeríti az idegen magyar nyelvet népiszkoláinkra, a hol a gyermekeknek anyanyelvüket nem szabad tanítani, jó-e az idegen törvény? (Zajos közbelkiáltások: Nem jó, nekünk nem kell ez a törvény!) A mi ellenségeink az ugynevezett hazafiak, egy maroknyi nép, jövevények, spekulánsok, különböző nemzetiségekből álló klika, akik magukat jó honfiaknak nevezik, azaz ők bérbe vették a hazafasságot, ezek a szabadelvű volt hazafiak, a kik e köpenyeg alatt a nemzet vagyonával s a jólétével s a ti nyelvetekkel spekulálnak akar-nak. S ti ezt hagyjátok? Neand, ti ezt nem fogjátok tűrni, ha valódi románok vagytok, ha még román vér foly ereitekben. (Mindnyájan felkiáltnak: Nem! Nem! Nem törjük!) A ok az emberek, a kik magukat honfiaknak nevezik, csak megosolni akarnak benneteket, hizelegnek nektek s ha majd feltették rátok a nyergot, kapezának tekintenek benneteket.

Tartsátok magatokat s ne hagyjátok magatokat, hallgassatok csak a ti embereitekre, különösen a papekra s tanítókra, mert ezek harcolnak az egyházért, az iskoláért s nyelvetekért s küzdenek azért, hogy a magyar nyelv ne jöjjön iskoláitokba. (Mindnyájan felkiáltnak: Nekünk nem kell!) Eljen az osztrák dinasztia s háromszor éljen a mi császáruk L. Ferencz József! (Éljenzés!) Én nem tudok nektek terített asztalokat, ételeket és italokat adni, mint azt a magyarok más választókerületében teszik, a hol ezreket adnak ki arra, hogy a népet étellel és itallal megvesztessék.

Tölem ne várjatok semmit, én nektek ki nem eszközölhetek semmit sem. Én bárány vagyok a farkasok között. A magyarok nem hallgatják meg, a mit én mondok. Tartsátok magatokat a meddig csak lehet; ne hagyjátok magatokat!

Most menjete haza, nézzetek munkátok után, s ha a ti embereitek hívni fognak titeket, akkor jöjjetek nagy számban, jöjjetek mindnyájan!... Tegyétek fel a süvegeiteket s ne menjete a kosmoskba, hanem menjete haza. Jó egészséget!

Kiállítás Deesen.

A deési kiállítás rendező bizottságának egy hozzánk is beküldött körleveléből kiemeljük, hogy a bizottság a fősúlyt arra fekteti, hogy ne csak kiállítások a sok közhasználatú cikkek, hanem a kiállított tárgyak kelendőségnek is örvendjenek.

Evégből a kiállítási iroda nemcsak az eladást, hanem a megrendeléseket is közvetíteni fogja.

A kiállított tárgyak díszesszerevényekben lesznek elhelyezve s iparcikkek szerint csoportosítva. A gépek részére egészen külön épületet emelnek, mellette lesz az erdélyi orsz. állatképző épület.

A bejelentések mind tömegesebben érkeznek, nemcsak Budapestről, de a nagyobb vidéki városokból is.

Az erdélyi méhésztársaságok egyesület körlevelében hivta fel tagjait és a méhészképző iskolák kiállításban való részvételre, hogy ott újabb bizonyosság tétessék a hazai méhészet haladásáról s a termények ösmertetésével azok számára piacokat teremtsünk.

Én tudtam, hogy nem teszi: de el tudom képzelni, hogy milyen kellemetlen lehet magának látni, hogy Thea és maga felett én vagyok megkülönböztetve.

Diána elhalványult, s szelíd méltósággal visszahuzódott.

— Menyire fére ért! mondá. Sajnálom, hogy háborgattam.

E szavak után elfordult, de jobban meg volt bántva, mint hogy önmaga előtt elismerte.

Ugyan az nap este hallotta midőn Evadne e jelenetet a testvérének elbeszélte, azt téve hozta.

— Meg vagyok róla győződve, hogy féltékeny; ő kénekedik felettem. Mi joggal mondtam nekem, hogy boldognak látszom, azért mert Lord Clanronald beszélgetett velem?

Égő harag támadt a Diána szívében. Ő tudta, hogy indoka mily tisztá volt, s bosszankodott hogy ily kegyetlenül félreértették. Az ő természetéből annyira felette állott az ilyen aljasságoknak, hogy az Evadne aljasságát is alig volt képes megérteni; ez időtől kezdve a mézes szavú, kétszínű Evadne iránti szenvedélyes ellenszenvé, határozott gyűlöletté változott.

— Vajon tűnődött magában, volt-e valaha leány olyan emberektől kiket lehetetlen szeretni, úgy körül véve mint én vagyok?

A folytonos harag és bosszúság befolyása nemes természetűre kártékonyan hatott. Most még jobban el volt határozva, hogy Sir Lisle elkerülése végett másnap reggel ki megy a házról; mert ha már Lord Clanronaldra vonatkozólag kíváncsiának és irigynek gondolták, Sir Lislel szembe még sokkal rosszabbat tehetnek fel róla. Alig várta, hogy ismét Fernessben találja magát, nagy vágyódása között arról is szinte

Az erdélyi gazdák vándorgyűlésén kivül még több egylet is megy Deésre, hogy a kiállítást megtekintés és tanulmányozza.

A nagy látogatottság előre látható lévén, az elzáró bizottság már most gondoskodik róla, hogy lakásban szükség ne legyen.

A kiállítást rendező gazdasági egyesület legközelebbi mult ig. választmányi ülésén elhatározta, hogy a megyebeli közsegeket, számra nézve 328-at, nyilatkozattételre hívja föl, hogy mely gazdasági gépeket és tűzoltó szereket ónajtának közsegi vagyonként részletfizetés mellett megszerezni; egyuttal bizottság küldetett ki avégből, hogy ez a Deesen kiállított gépeket behatóan megvizsgálván, a tömeges bevásárlás iránt javaslatot tegyen.

Esküdtszéki tárgyalás.

Kolozsvárt, jun. 30.

Ma délelőtt 10 óra után vette kezdetét a helyi törvényszék belfarkas utcai üléstermében azon sajtóügyi végtárgyalás, melyet Dr. Gyarmathy Dezső székeskereszturi szolgabíró és t. honvédtiszt — jelen év február havában indított Jaeger József ottani lakós, gyógyszerész — ellen az „Ellenzék” hasábjain megjelent közlemények miatt.

Az inorminált cikkek az „Ellenzék” mult évi 206. számának nyit. téri rovata-ban jelent meg. E cikkekben Jaeger J. azt mondja: „Dr. Gyarmathy Dezső azon állítása, hogy én neki férfias elégtételt adni hajlandó nem vagyok — nem áll, továbbá szöveg Gyarmathy D. megingott reputációjáról.” E kifejezések képeztek a sértés tárgyát.

A tárgyalás kissé nehézkesen kezdődött a mennyiben az esküdtök kiisrolását kétszer kellett megújítani, némi formalis védelem miatt. A tárgyalás lanyhán, de a közönség derült arculata mellett vette kezdetét. A bíróság következőleg alakult meg.

Elnök Péterffy Domokos, bírák Veres Ákos és Nesztor János, jegyző Kócsi Andor. Esküdtök: dr. Baitner Hugo, Herczeg Sándor, Sigmund Ákos, dr. Belky János, Fischer Vilmos, Gáman József, Gajdóczy Manó, Gamauf Vilmos, Gámeny János, Graf Jakab, Deák Pál, Ambrus Gergely. Pótagok: Markó Ede, Betegh Péter.

Magánvádlót Dobál Antal, vádlottat Deák Albert ügyvédnek képviselték. A formális rendes kérdések felekhez, a két tanu dr. Szentkirályi Árpád és Borbáth Dániel kihallgatása és inorminált cikkek, vádlevel, bizonyítási iratok felolvasása után Deák kéri a megelőző cikkek felolvasását és a tárgyalás elnapolását is ellenesetben. Kisebb ügyvédi csatározás indul meg pro és contra „hangulatkészítés” szempontjából, mint az egyik megjegyzi. A bíróság befejezve a bizonyítási eljárást, magánvádló képviselője Dobál Antal mondta el vádbeszédét főképen az inorminált cikkek szülő tény körülmények fejtegetésével foglalkozva.

Megtudtuk beszédéből a székeskereszturi tűzoltó egylet kebelében a két férfi közt felmerült azon sürdöst, mely miatt Gy. D. provokálta Jaeger I.-t, ki nem acceplálta a kihívást. Így született az a nyilat-téri cikksorozat, mely köztük megindult, s ide a végtárgyalási terembe vezette őket.

Dobál vádjaira maga Jaeger József válaszolt, mesének állitván az előtte elmondottakat, elbeszélve a székeskereszturi tűzoltó egylet megalakulását, fennállásának minden nagyobb mozanatát a jelen korig. A hallgatóság élvezte a plakátokkal illusztrált egylet bálókban gazdag történetét egy teljes fél óráig.

megfelekedezett, hogy keserűségét és bajait oda is magával viszi.

Másnap a reggelizés után Diána sietve állott fel az asztal mellől.

— Lady Cameron, mondá én kimegyek; estig nem jövök baba.

Lady Cameron felemelte a fejét, s a leány arczán látta a határozottságot, a szilárd akaratot, s tudta hogy ellenszenvűli hasztalan való fáradság.

P-dig nem akarta hogy elmenjen; szerette volna hogy otthon legyen midőn Sir Lisle náluk lesz.

— Diána, hova megy? kérdé.

— Nehány óráig távol leszek, válaszolá Diána, ki el volt határozva hogy mostohája ne tudja hogy ő hol és miképen fogja az idejét töltöni.

— Egyedül megy? kérdé Lady Cameron. Édesem, én tudom hogy maga minden conventionalitásoknak ellensége, s hogy büszkeségét helyezi abba hogy magát — úgy-hiszem — eredetinek képzeli; de a jó társaságban nem szokás hogy egy fiatal kis-asszony több óra hosszat ki menjen a házról, még pedig egy idősebb nő kíséret nélkül. — Papának mindent meg fogok magyarázni, de másnak nem — mondá Diána büszkén.

— Maga édesem azt cselekszi a mit akar. Ne feleddj hogy én ellenvetést tettem. Én nem engednem meg a leányaimnak hogy így viseljék magukat, tévé hozzá Lady Cameron erősből hangon.

Evadne haragosan nevette midőn Diána megfordult s kiment a szobából.

— Ezzel a leánnyal még sok bajom lesz, morgogá magában Lady Cameron. Mi-lyen akarata van! De meg kell törnöm, mert különben soha sem lesz békeesség Fernessben.

(Folyt. köv.)

Deák Albert védelmében jogilag, logice fejtegeti azon tényeket, melyek az in-kriminált cikkek megelőzték — előidéztek. A polemia szövegeit következtetésszerűleg így-k-szik feltüntetni s ez okok folytán a sértést tartalmazó kifejezéseket diminuálni. Sikertől gyakran a hallgatóság tetszését is megnyer-ni. Erre ismét Dobál íposztirozott most már több hével s meggyőződne látszó argumentumokkal mint első beszédében.

Dél felé az elnök a vádlevelből csoportosítva a sértő kifejezéseket, felteszi a következő kérdéseket.

1. Foglal-e magában a jelzett inkriminált cikkek becsületsértést?

2. Megvannak-e győződve, hogy vád-lott az inkriminált cikkek szerzője?

3. Vétkes-e vádlott becsületsértés vét-ségében — vagy nem?

20 percnyi szünet után dr. Belky I. esküdt kiharidi az esküdtzéki határozatot — következőben:

Az 1. kérdésre 9 igen, 3 nem.

A 2. kérdésre 12 igen.

A 3. kérdésre 6 igen, 6 nem.

Elnök enuncziálja a felmentést, mire ma-gánvádló képviselője semmisségi panaszt je-lentett be.

A törvényszék magánvádlót 84 forint kötségségben marasztalja el.

Ezzel az ülés pont 1 órakor véget ért.

A szolgabíró ügyegébb szónoknak bi-zonyult, mint a patikárius. Ez a dolog ve-lje és tanúsága. Ha a Gy. D. becsülete csakugyan el van vesztve, úgy azt itt nem találta meg. Szerencsére — reméljük és hisszük, hogy nincsen elveszve.

A női ipariskola kiállítása.

Egy kissé későn tén, de még sem el-késve meg kell még emlékeznünk a Kolozs-vári női ipariskola vasárnapi vizsgálatáról s illetőleg kiállításáról. Ez az intézet igazán páratlan a maga nemében egész Erdélyben; páratlan az ügybuzgó vezetésnél fogva, mely-ben az Erdélyrezi Nőiipar- és Iparfejlesztő Egyesület lelkes vezérégyéniségei és a de-rék tanerők részéről részestül és páratlan annál fogva, hogy tulajdonképp ez intézet az egyetlen szakiskola a speciális női ipar számára egész Erdélyben.

De annál az eredménynél fogva is, melyet e tanintézet felmutat, csak elisme-résnek szólhatunk róla. Ez iskola igazán az életnek nevel. Az ifjú leány, ki onnan há-rom év múlva kikerül, az összes ruhane-mű készitési iparban, mellyel egy nő foglalkoz-hat és kényerét megkeresheti, olyan alapos képzettséget szerezhet magának, melynek segítségével ha tovább fejleszti szerzett is-mereit és ügyességét, szorgalmával és ke-zemunkájával biztosíthatja anyagi exis-tenziáját.

Az a kiállítás, melyet az intézet nö-vendékei az idei vizsgálat alkalmával a kö-zönség szemei elé tártak, mindenkit meg-győzhetett ez állítás igazságáról.

Sokan azt a szemrehányást teszik ez iskolával szemben, hogy nagy súlyt fektet a finomabb ügynevezett női díszmunkák ta-nítására. Ez a szemrehányás egy kissé ta-lán el van hamarkodva. Finomabb ízlést, jó színérzékét a díszítésre, egyszerűséggel pá-rosult csint csakis ilyen díszmunkák segít-ségével lehet tanítani; s ki tagadhatná, hogy mindezekre még a legegyszerűbb asztalkendő himzésénél s a legegyszerűbb ruha feldíszí-tésénél is van a nőnek szüksége? Az pe-dig csak természetes, hogy ha egy iskola a női kézimunkának minden faját felkarolja, lehetetlen hogy minden fajban rövid három év alatt a tökéletességig fejlessze növendé-keinek ügyességét. Elég ha minden munká-nál megadja nekik a további önképzésre a biztos alapot.

Ilyen szempontból fogtuk fel mi ez is-kola hivatását; s e szempontból teljesen megfelel hivatásának. A sokoldalúság, a finom ízlés és stilszerűség, a tanításban kö-vetett alaposág és fokozatosság: ime ezek-ről tett ékesenszóló bizonyosságot a iskola növendékeinek idei kiállítása, mely épen en-elfogva méltán megelégt mindenkit.

És most referálunk kellene arról, hogy mitféle munkákból állott is csak e dűz kiállítás.

Am e referáda szük keretét messze túlhaladná, ha részleteibe becsátkoznánk; azért csak a munkanemek felsorolására szor-ítkozunk, melyek a kiállításon képvisel-ve voltak és néhány valóban kiváló munka készítőjének a nevét akarjuk fölemlíteni.

A munka-csoportok a következők voltak:

1. Puntotirato; legkiválóbb volt e csoportban Greipel Adolfintól egy asztal-terítő.

2. Fejérművarrás kézzel és géppel; kitétek: Pál Anna, Fodor Erzi, Vas Berta, Albert Anna, Spaller Róza.

3. Kaloteszegi munka; kiválóbb mun-kák voltak: a Deák Pauliné, Greipel Adol-finé, Pál Annáé, Schmidt Fridáé és Zeyk Elizé.

4. Vászonzimzés: Hétzey Aranka és Szombathelyi Aranka.

5. Fejérművarrás: Székely Klára.

6. Szineshimzés: (Flachstiskerei) Pál Anna (asztalterítő), Stief Emma (ugyanaz.)

7. Olaszhimzés: Albert Anna.

8. Applikáció-munka; igen szépek vol-tak e nemb: Orbán Rózáttól (egy asztal-lap), Szombathelyi Arankától és Tildától (asz-terítő).

9. Sganyolcsipke: Gyurits Matildtől (egy asztalterítő), Orbán Rózáttól (egy albumlap), Greskovics Annától (ugyanaz.)

10. Aranyhimzés: Elek Janka, Hida Aranka, Karácsonyi Mari, Násza Elis és Tamási Terka.

11. Filet-guipure: Deák Paulintól egy pánaosup.

12. Holbein-munkák: Elek Janka, Pál Anna, Vas Berta.

13. A ruhavarrásban kitétek: Gyurits Matild és Pál Anna.

14. Rajzban (minták rajzaiban) kité-lők voltak a Deák Paulin, Filipescu Ar-relia, Pál Anna és Székely Klára rajai.

Meg kell említenünk még, hogy ösze-sen több, mint 400 drb munka volt kiál-lva az intézet 64 növendékétől.

Ajánljuk e kiválóan gyakorlati iskola-t a közönség s különösen a nők gy-buzgóbb támogatására.

Erdély nagyjai.

Hogy is hívják csak őket?

Jellinek Arthur

Neuman Armin

Borcsa Miklós

Benedek Elek

Utman Sándor

Emich Gusztáv

László Mihály

továbbá három ismert név: Mikszáth, Bó-sich és Dárday,

végre, a kiknek az édes apjátismertül Tisza István

gr. Andrassy Gyula.

Épen tizenkettő. Apósi szám

het neki a Kolozsvár. Vag is inkább lá-súlhat. Mert Ádám urat a mi róváru-s verték m-r, de ez a tizenke ő az ő p-l-sára győzött.

Ni ni, most veszik észre, hogy a n-sorból kimaradt Pap Szamóila, a ki p-l-el van határozva, hogy csak „gőrbé” váln-fog megváazni. Ezzel már tizenhárom vannak. Rész szám. Babonás szám. Vig-nának drága egészségükre, s nehegy dila-t Pap Szamóilával gyógyításuk megalat, a betegek találának lenni.

Hogy is megy csak az a képviselő? Például Bonoza. Vagy mondjunk má-ját. Ime Neuman. De mondjunk egy ha-madikat. Jellinek.

Megválasztottak Naszodon.

Naszód szép helyen fekszik a Szan-mentében. Van román középiskolája, ve-dőglője, fogháza, járásbíróháza, főszolgá-rája, csendőrségi laktanyája, erdészeti í-vatala, nagy temploma a piacon, sok a-dója Entradában és egy főispánja lá-Dezszen hol Besztereczen. Közé ide Ste-työrgy melynek sőtartalmu ásványvize-ne, a/után Dombhátt, a hol az ásványvíz nem sós, még tovább Valeszinulaj így lá-deg vízzel, magas fenőkkel és nagy p-l-rányokkal.

De én azt kérdem, mindez elfogad-tó ok-e, hogy Jellinek ur ott megül-tassék?

Avagy:

Dr. Jellinek Arthur lakik Budapestre, Koronautca 13 szám, első emelet, van lá-ba s erekehez több rendbeli cipője, na-ügyvédi irodája Wertheim-féle záros sz-renynyel, pénze — vagy ha nincs, hát ma-jád az isten; vízel pápasemet, reggelit tejes kávét két káffel, szí hozzatott k-j-czáros szivart, este lefekszik, reggel káfel, vezet a Hay Bernát ügyeit, pöröl vádlót és gyébe követeléseket, van monogram-ma levélpapírja, utazik az első első helyen bi-let-jeggyel, izraelita vallású, 145 centim-ter magas és büntetve nem volt.

De én azt kérdem, mindez elfogad-tó ok-e, hogy Jellinek ur Naszodon meg-választassék?

Vannak iparlovagok. Most már na-nak mandatumlovagok. Ki ismeri őket? hallott feldől? Kitézik a választást és sz-zerre csak lát az ember ismeretlen ny-g-ságokat. Utaznak jobbra, utaznak balra. P-ispántól főispánhoz. Kéregnek, alkudoznak, megegyeznek.

És Neumann Armin, és Pap Szamóila és Jellinek Arthur és Bonoza Miklós kité-selők lesznek Erdélyben.

Meghivta őket a kerület vagy a p-l-t Harmincezer lélek nevében így m-l-nak a választást; Téged ismertnek, légy-szeretünk, benned bizunk: képviselj minket. Ez a dolog alkotmányos oldals.

Harmincezer nevében a választást meg-kérdése nélkül így szól a főispán: Ké-m-küldöm, hogy ön bejusson az országba. Ez a dolog praktikus oldals.

Szégyen és szerencsétlenség. A p-l-menti kormányforma bukott meg és ál-l és utatolossá vált a jók előtt.

Hát még, ha oly hírekkel van k-j-p-latban a választás, mint a minöket hall-tunk és irtunk a Jellinek ur választása

Ugy mondtak nekünk, hogy az a p-l-földöte a b. Bánffy Dezső többi jeltől al-kothmányos költségeit. Örvendünk, ha

J. K.

Egész évre	16 frt
Fél évre	8 frt
Évnegyedre	4 frt
Egy óra	1 frt 50 kr.

Kolozsvár, június 30.

— A katonai hadgyakorlatokra.
 melyek Dénán és környékén fognak tartat-
 ni, nagyban folynak az előtanulmányok.
 Alig egy hét lefolyása alatt fordultak meg
 Dénán a tomesvári és nagyszabeni hadtestek
 törzsközi tanfolyamára jelentkező százado-
 soki, kiknek teertani feladatai a leendő
 hadgyakorlat színteréről valának kijelölve.
 A tomesvári csapat Káran Sebes fölől lo-
 kálton érkezett a hátszegi völgybe s onnan
 V. Hanyad érintésével folytatta szemleutját.
 Dénán. A nagyszabeniak Szászsebes fölől
 érkeztek. Mindkét csapat tüzetes tanulmány-
 okba vette a Dévától délre és nyugatra fek-

összeütközött a az egyik elcsúszott. — V. Ferdinánd királyt a budai helyőrségi templomban grász mise lelte július 1-én. — A ligic vidékén Biskrában e hó 26-án a spahik és a vasutnál alkalmazott marokkók között véres összeütközés támadt. Az ellenők küldött csapatok 10 marokkált megöltek és számosat megsebesítettek. — A lotharingiai hatóságok elrendelték, hogy a franciaok felelősen az égtáblákat meghatározott időn belül el kell tartolítani s azok némettel helyettesítendők. — P tervéről június 28-án éris mennyiségű cz garetákat koboztak el, melyeken nihilista feliratok voltak. — Kirekesztették az elzászi államtanácból Jammer képviselőt és Scargemund polgármestert. — A váci kir. sike-néma intézetben az évi záróvizsgálatot június 25-én tartották meg. Az osztályegyenként mutatták be előmenetleket s a jelenvoltak nagy meglepéssel töltötte el a látót és hallót sike-

1934. — A községőhid megnyitása tá-
gyában tegnapelőtt Albach G. polgármester
városi képviselőkből انعقوتت hívott Gasz-
mely a megnyitással kapcsolatos netalán
ünneplésséget beszélt meg. Kimondato-
hogy a megnyitás ünnepléssébb tétele vo-
gott megkívánnassan arra a városi bizottsá-
szes tagjai, az állami és megyei hivata-
lok főnökei, a közös és honvéd tisztka-
sági első főb tisztje, stb. A megnyitás je-
zésül a polgármester rövid beszédet fo-

— Gyufa oldatot ivott tegnap Se res Lotti nevű új-utczai lakos. Az adag kevés lévén nem halt meg tőle s állapota már nem veszélyes. — Gyógykezelés alatt vették.

E célból a szükséges rövidítéseket leginkább okmányok kihagyásával és harmadik személyek leveleinek kivonatásával igyekeztem eszközölni. Kossuth saját előadását, a mennyire csak tehető vala, érintetlenül hagytam s a hol a hely szük mégis összehívogatást tette szükségesé, le-

E korszakkalkító műre felesleges is felhívunk a magyar nemzet figyelmét. Elég nek tartjuk egyszerűen hird azzal róla, hogy a fényes lángelme azzal a bűbájos irmodorral tárgyalja e kötetben is ama nagy eseményeket, melyeknek ő főtenyezője volt, s melyet úgy megírni mint ő, nem lehetna képes senki.

A m. kir. államvasutak kolozsvári műhelyének munkásai által t. évi június hó 12-én a „hójai” erdőre rendezett kirándulás alkalmával a jótékony célra felfizettek: Müller János 5 frt, Bokros Elok 10 frt, Hegedűs Sándor 5 frt, Banigui Sámuel 5 frt, Melitskó Frigyes 10 frt, Veszter Sámuel 2 frt, Marchhart József 2 frt, Székely Miklós 2 frt, Bein Kamilló 2 frt, Hőnig István 1 frt 50 kr, Győri Gyula 1 frt 50 kr, Balogh József 1 frt 50 kr, Herzog Ödön 1 frt 50 kr, Magyar Mihály 1 frt 50 kr, Török Sándor 1 frt, Lautner Manó 1 frt, Pataky Istvánné 1 frt, Ötvös Gergely 1 frt, Bánya György 1 frt, Matusek József 1 frt, Zajoz József 1 frt, Lehmann és Baldóczi 1 frt, Vidt Béla 1 frt, Boócz Jenő 1 frt, Gedeon Márton 50 kr, Krimszky Géza 50 kr, Veres Ferencz 50 kr, Dr. Kovács N. 50 kr, Ormós Ferencz 50 kr, Baliga János 50 kr, Dax Adolf 50 kr, Dörzi Márton 50 kr, Medgyes Ferencz 50 kr, Wolfra József 50 kr, Zajoz Lajos 50 kr, Winkler István 50 kr, Andrasofszky Ede 50 kr, Ajtai Albert 50 kr, Dr. Veress Lajos 50 kr, Szász Béla 50 kr, Stein Gábor 50 kr, Koleszár Antal 50 kr, Nederoszték János 50 kr, Baucs József 50 kr, Puhala Adolf 50 kr, Veres János 50 kr, Pető Sándor 50 kr, Fischer János 50 kr, Lukán Aladár 50 kr, Bányai Lajos 50 kr, Maxin János 50 kr, Gazdagfalusi I. 50 kr, Bakk Lajos 50 kr, Csernanszky Lajos 50 kr, Akeszmann Albert 50 kr, Demjén Ágoston 50 kr, Demes József 50 kr, Bakosi Ferencz 50 kr, Bogdán 50 kr, N. N. 50 kr, Kaczer József 50 kr, N. N. 50 kr, N. N. 50 kr, Elek Gyula 50 kr, Bogyanác Antal 40 kr, Szölösy György 20 kr, N. N. 50 kr, Tatár Sándor 20 kr. Mely lelkes adakozásokért legmelegebb köszönetét nyilváníttja az összes műhelyi munkások nevében: a volt rendezőség.

Szerk

A cs. és kir. 12-ik hadtest
biztosságától.

▲ közös biztosító bizottságból.

kamarák különböző alkalommal tudvalevőleg amellett nyilatkoztak, hogy a Németországgal és Olaszországgal még fönán — de már lejáróban levő — kereskedelmi szerződések megújittassanak. Most azt olvassuk, hogy a német kormányhoz is beérkezett már legnagyobb része a németországi kereskedelmi kamarák által a kereskedelmi szerződések ügyében követelt véleményeknek s hogy azok majdnem kivétel nélkül a szerződések megújittását ajánlják. Ez annál érthetőbb, mivel Németország külkereskedelmét az általán uralgó védvamos mozgalom behatása alatt súlyos károkat szenvedett, nem annyira a forgalom terjedelmére, min az árakra való tekintettel.

Bpest junius 29.

FELELŐS SZERKESZTŐ és LAPTULAJDONOS

Reiner Zsigmond.
rt nem vállalunk felelős

Hirdetések.

ÉN,
CSILLAG ANNA szölok a nagy közönséghez!

Az üzlet rövid fennállása alatt hoztam beérkezett
50.000 hálalírat

A kenőcs 8
havi hasz-
nálatá után

A legfőbb bizonyítékát nyújtja az általam feltalált
HAJ- és SZAKÁLNÖVESZTŐ-KEKŐCS elnyomás voltán-
nak és mindazon nőknek, kik nem viseltek k. közönsé-
gét az asszony legszébb ékessége: a szép, sűrű és hosz-
szu haj iránt, továbbá uraknak szép szakál elérhetése
széjjel az általam feltalált HAJ- és SZAKÁLNÖVESZTŐ
KEKŐCSÖT tiszta lelkiszerrel a legméglegben ajánl-
hatom. Tisztelettel Csillag Anna. — Cím: CSILLAG.

Levél sz.: 3321. Kótyán,
(Zala-Szt.-László).
Csillag Anna kisasszony-
nak Budapest. Kérlek új-
ból két köcsögöt a már egy iz-
ben címre küldött haj-
növesztő kenőcsből posta-
utánvétellel küldeni.
Bathányi B. gróf.

Levél sz.: 13.390. Ba-
kony Szt.-László.
Csillag Anna k. a és tár-
sának Budapest. Postaután-
vétellel kérek kitűnőnek bi-
zonyult hajkenőcsből két
köcsögöt 2 forintjával.
Idősb Eszterházy
Imre gróf.

A kenőcs
használatá
előtt

Levél s. am.: 19.008. Na-
gyon tisztelt Csillag Anna
k. a. Budapest. Hajkenőcsé-
nek kitűnő hatásáról sokat
hallottam és kérek egy nagy
köcsögöt belőle postafordul-
tával küldeni.

Tisztelettel Ifj. Eszterházy
László gróf.

Levél szám.: 21.631. Sla-
tina Cseh-rszágban. T. Csil-
lag Anna k. a. Budapest.
Sziveskedjék kitűnő hajkenő-
cséből két köcsögöt 2 ft.
jával használati utasítással
együtt címre postaután-
vétellel küldeni.

Auersperg Ferencz
herceg

Lev. sz.: 28422. Debr.-cen.
T. Csillag Anna k. a. Buda-
pest. Kérem 1 egyen szíves
posta fordult a kenőcsből
3 köcsögöt 1 ft.jával küld-
ni. A kenőcs leányomnak
kitűnően használt, úgy, hogy
nem tudok érte elég közö-
netet mondani. Tisztelettel
Weber Antonia szül.
Hildmann.

A kenőcs használatá
előtt

ÉN, Csillag Anna

186 cm. hosszú óriási Loreley-hajam-
mal, melyet az általam feltalált kenőcs
14 havi használatá után nyertem, mely
a legfőbb bizonyítékát nyújtja az általam
ismertett el mint egyetlen szer arra
végre, hogy megakadályozza a hajki-
hullást, elősegíti a hajnövést és erősíti
a hajbort, uraknál elcsúsz egy teljes
erős szakálnövést, rövid ideig való
használat után a hajnak, valamint a
szakálnak természetes színt és sűrűs-
éget kölcsönöz és megóv a koral ösz-
léstől a legmagasabb korig. Rendkívül
kellemes illata következtében kenőcsöm
kitűnő fűzőm tolett-kenőcs.

A kenőcs használatá
után

L. sz. 17.304. T. Csillag
Anna k. a. Budapest. Kérlek
postafordultával hajkenőcsé-
ből két köcsögöt küldeni.
Taxi J.
szül. Bathányi gróf.

L. sz. 19.872. Csillag é-
társá uraknak Bpest. Kitűnő
hajkenőcsükből 1 kis köcsög-
get 4 márkájával újból kor-
Caroliát hercegnő C3 hen
(Anhalt).

L. sz. 27.543. Hamburg. Nt.
Csillag Anna k. a. Legyen szí-
ves hajnövesztő kenőcséből,
melynek hatása kitűnőnek bi-
zonyult, 3 köcsögöt a hozzá
tartozó levél együtt utánvét-
tel küldeni. Halas kös-ön-
tiszteltelt! Övezgy Wilander
gróf.

L. sz. 18.422. Graz. T.
Csillag Anna k. a. Legyen szí-
ves hajnövesztő kenőcséből,
de csak az ön által kitálalt
hajnövesztő kenőcsből, mely-
nek jó hatásáról alkalmam
volt meggyőződni, kérek kül-
döni.

A kenőcs használatá
előtt

nálam használati an volt haj-
növesztő kenőcsök közül az
őne a legkitűnőbbnek bi-
zonyult. A kenőcs kitűnő és ké-
rek ismételt 2 köcsögöt 2
ft.jával küldeni. Tea van még
készletben. Tisztelettel Bo-
dola János földbírtokos.

L. sz. 24.858. T. Csillag
Anna k. a. Legméglegbő kö-
szönöm-tet kitűnő kenőcséért!
A kenőcs egy két hét alatt
elősegítette hajam növést.
Együtt kérek 2 köcsög-
de csak a kenőcs kenőcséből
5 forintjával postautánvétellel
küldeni köv. kéző cím alatt:
Némáné her uró

L. sz. 27.422. Brünn. Csil-
lag és Társá Bpest. Legy n
szíves kitűnő hajnövesztő ke-
nőcséből 1 gy vagy köcsög-
get 50 k. ft. t át utánvét-
tel küld. Köszönettel tudósít-
om, hogy már majd kihullt
hajam, k növe használatá óta
sűrűbb lett. Mórakok tiszte-
lettel Dolescela Józsa, angol
nyel-tanítóné.

Egy köcsög ára 50 kr., 1 ft 6., 2 ft.

Egyedüli forráktár:
TISCHLER V.

ILLATSZER- és KÜLÖNLEGESSÉGEK ÜZLETÉBEN
KOLOZSVÁRT.

451. (8--80)

HOFER M. JÓZSEF

Ajánlja Julius hó 1-től

Özv. DOBÁL IZSÁKNÉ házához áthelyezett
tetemesen megnagyított és egész ujonnan berendezett

női-divat- és pipere-üzletét

a nagyérdemű közönség becses pártfogásába.

Kiváló tisztelettel

HOFER M. JÓZSEF.

(Ezelőtt Szathmá y Elek háznál)

361. (14-x)

A szucsági határban van eladásra

2221 méter legszebb hántott fa

és még sok másnemű tűzifák rakásokban.

Ezen napokban **jutányos árban** megvehető, mert
az eladó külföldi cég és a meghatalmazottja Klem Pál
ur ebben a napokban Kolozsvárt a Nemzeti szállodában
fog tartózkodni.

A tát mindennap megnézheti a vevő, melyet Nsgos
Sebestyén Mihály erdőőrje megmutat.

A cég megbízottja:

477. (2-2)

REINER IGNÁCZ.

Leszállított árban

a legjobb minőségű árak kaphatók

MESKO L.

Főter, 19. sz.

FŐTÉRI ÜZLETÉBEN.

Kész női ruhák megrendelhetők.

Vidéki megrendeléseknél megkiván-
tatik egy mintaderék és a ruhaaly hossza
(előlről) mérve.

467. (4-x)

7500 meter legjobb mosó Karton és Toalok, nyári szór-
ruhaszövetek, áttört és sima, több színekben; brochirozott
Etamin-szövetek, eddig 1 ft 10 kr., most **70** kr méte-
renként, (110 c. széles.)

100 darab fekete és színes **napernyők**, 200 darab
igen szép **féchérek** leszállított áron.

Női fehérneműk, kötények, cipők, micderék,
nyári keztyűk, harisnyak, 175-féle egészen
új, rüschek, csipkék, szallagok, béllésnéműk,
ruhadiszek és még igen sokféle cikkek
legolcsóbban és legnagyobb választékban kaphatók

Orelli Hugónál

456. (3-x)

Belhid-utca 7. szám.

Huzás július hó 22-én!

KINCSEM á 1 ft. 11 sorsjegy csak 10 ft.

(41-x)

Főnyeremény készpénzben

50.000 ft.

10.000 ft. 5000 ft. 20% levon. 4875

Kincsem-Sorsjegyek kaphatók

a magy. lovaregylet sorsjegy-irodájában: Budapest, váci-utca 8. sz.

A magas belügyminiszterium által engedélyezett

KOLOZSVÁRI

MAGÁN-GYÓGYINTÉZET.

Kolozsvárt már régen érezhető volt egy oly gyógyintézet hiánya, mely főleg a vidéki előkelőbb s vagyonosabb betegeknek, a szakszerű és pontos ápolás feltételei mel-
lett, kényelmi igényeit is kielégíteni tudja. Még érezhetőbbé vált e hiány egyetemünk felállításá óta. Ugyanis napról-napra fokozottabb mérvben tapasztalható, miszerint egyetemünk
jeles orvosainak a messze vidékekről is mind számosabban keresik fel az orvosi tanácsra és gyógykezelésre szorult betegeket. Hogy pedig az ily betegeknek már csak elhelyezése
is, de még inkább szakszerű és pontos ápolása — alkalmas gyógyintézet hiányában — mily nehézségekbe ütközik, köztudomású dolog.

Ez okból határozam el magamat egy ily gyógyintézet felállítására és ezt a **Szentegyház-utca 14. sz. a. házában, mai napon meg is nyitottam.**

Az intézeti épület, mely szép tágas dvarral és kerttel is, kiválóan megfelel a célznak.

A belső berendezésnél, melyet **DUCHONY JÁNOS** elismert jó hírnevű kolozsvári kárpitos és butoraktáros kiváló izléssel és csinnal eszközölt, arra törekedtem,
hogy úgy az egészségtani követelmények, mint a kényelmi igények teljesen kielégíttessenek.

A betegek szórakoztatása céljából több mint 100 darabból álló — magyar, német, francia és olasz nyelvű — könyvtár, valamint helybeli és budapesti hírlapok álla-
nak rendelkezésre.

Az étkeket **NAGY GÁBOR** helybeli első rangu restaurateur szállítja.

A specialiter szakszerű gyógykezelés eszközölhetése céljából az intézeti betegek kezelő orvosait szabad tetszésük szerint válasszák (s ez iránt — kívánatra — elől-
igazgató készséggel ad felvilágosítást és tanácsot).

Az ápolási teendőket egyetemi tankórádók éven át begyakorolt egyének végzik.

Az intézet oly módon van berendezve, hogy egészen külön szobák mellett olyanok is vannak, melyekben 2-3 beteg is elhelyezhető.

A betegek az intézetben lakás-, ételmezés-, gyógykezelés-, szobavilágítás-, szolgálat-, ág- és fehérneműk-, valamint mindennemű szobabutorokkal és kellékekkel ellátottnak.

Bővebb felvilágosítást, levél vagy szóbeli útján, elől-
igazgató ad.

Kolozsvárt, 1887. május hó 10-én

Dr. S. Pataky Leo,

gyógyintézeti igazgató-tulajdonos, volt egyet. tanársegéd, specialis bőrgyógyász és syphilidológus.

363. (25-30)